

UPPSALA
UNIVERSITET

Nationellt centrum för
kvinnofrid

National Centre for
Knowledge on Men's Violence
Against Women

SE-751 85 Uppsala

Besöksadress/Visiting address:
Akademiska sjukhuset
Ingång 17

Uppsala University Hospital
Entrance 17

Telefon/Phone:
018-611 27 93
+46 18 611 27 93

Telefax/Fax:
018-50 73 94
+46 18 50 73 94

www.nck.uu.se

Remissvar

2014-01-27 NCK 2013/23

Ert dnr: 4.1.1-43635/2013

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Nationellt centrum för kvinnofrids remissvar gällande Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer SOSF 2014:xx (S)

Nationellt centrum för kvinnofrid, NCK, har tagit del av Socialstyrelsens förslag till föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer samt den tillhörande konsekvensutredningen.

NCK vill framhålla att det är positivt att Socialstyrelsen ser över formuleringarna i de allmänna råden och föreskrifterna och att det tydligt framgår var ansvaret för socialnämndens och vårdgivarnas arbete med våldsutsatta kvinnor ligger. Det är också viktigt att betona att insatser ska samordnas mellan aktörer inom socialtjänsten och hälso- och sjukvården, samt att det fastställs vilka som har ansvaret för samordningen.

Det är dock olyckligt att Socialstyrelsen valt att använda könsneutrala formuleringar i föreskrifterna. I *Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet* är en av utgångspunkterna att våldet är könsrelaterat på strukturell nivå. Föreskrifterna bör spegla Sveriges åtagande i konventionen.

Markeringen i föreskrifterna om att ställa frågan om våld är välkommen, men frågan bör ställas rutinmässigt. Slutsatsen i NCK:s regeringsuppdrag *Att vidareutveckla metoder för att inkludera frågor om personlig erfarenhet av våld som en del av anamnesen inom hälso- och sjukvård* är att det finns vetenskapligt stöd för att frågan om våld ska ställas rutinmässigt inom hälso- och sjukvården. Socialstyrelsens egna utredningar och tillsynsrapporter visar också att det finns ett behov av att fråga om våld.

I föreskrifterna betonas att personal bör ha kunskap om våld och andra övergrepp, men formuleringen kan skärpas ytterligare. Alla som i sitt arbete möter kvinnor och barn ska ha dokumenterad kunskap om mäns våld mot kvinnor. Kunskap om mäns våld mot kvinnor är nödvändig för att ge ett professionellt bemötande, utföra korrekta utredningar samt arbeta förbyggande med attityder och värderingar kring våld.

Begreppet våldsutövare i föreskrifterna tenderar att flytta fokus från den brottsliga handlingen till en utövning. Det är också olämpligt att föreskrifterna omfattar även förövare, då de är rättsväsendets ansvar.

Konsekvensutredningen

NCK ställer sig tveksamma till det bristfälliga underlaget hos Socialstyrelsens konsekvensutredning. Det är anmärkningsvärt att utredarna inte tillfrågat NCK, som är regeringens nationella expertcentrum angående mäns våld mot kvinnor. NCK skulle ha kunnat bistå med kunskap samt erfarenhet.

I detta ärende har Åsa Witkowski varit beslutande. Mattias Friström har varit föredragande.

Åsa Witkowski
Ställföreträdande chef
Nationellt centrum för kvinnofrid
Uppsala universitet